

Предмет: Природознавство

Вчитель: Яневич Ольга Миколаївна

Клас: 4 – В

Дата: 22. 04. 2020р.

Урок № 55

Тема: Степи.

План роботи

1. Повторимо

Тестування:

Лісостепова зона знаходиться на... від Полісся.

А) На північ; Б) на південь; В) на захід.

2. Протягом року у зоні лісостепу випадає...

А) мала кількість опадів; Б) велика кількість опадів; В) достатня кількість опадів.

3. Які птахи живуть у лісостеповій зоні:

А) Орел; Б) дрохва; В) шишкар; Г) перепілка.

4. Лісостеп багатий на:

А) фруктові сади; Б) бурхливі річки; В) діброви.

5. У лісах лісостепу поширені листяні дерева:

А) дуб; Б) граб; В) смерека; Г) берест.

2. Вивчимо нове

-Відгадай загадку

Мало снігу тут узимку,

Лише буран гуляє злий.

А навесні - краса неймовірна,

І потрапляєш наче в дивний світ.

А от тварин є небагато, їх іноді не можна упізнати.

У них своє забарвлення є особливе:

Вони сухій траві під стать.

(Степ)

-Як ви уявляєте зону степів? Що таке степ?

3. Переглянь відео

<https://www.youtube.com/watch?v=OgfwgtnvWeA>

— Знайдіть цю природну зону на карті.

— Яким кольором її позначено?

— Що ви можете сказати про її розміри?

**Степ займає
близько 40 % площі
України, є
найбільшим
зональним
природним
комплексом.**

MyShared

Степова зона розташована на південь від Лісостепу і витягнута вздовж Азово-Чорноморського узбережжя на 1075 км, а з півночі на південь до Кримських гір - на 500 км. Степ займає 240 тис. км², тобто 40% від загальної площі України.

- Ближче до півдня від зони мішаних лісів зима стає коротша і тепліша. Ліси тут чергуються : безлісими ділянками. Це перехідна зона від лісу до степу – лісостеп. Чим далі на південь, тим менше стає лісів. Поступово вони переходять в безкраї рівнини.

Це – степ.

В степу зима коротша, але дуже холодна, іноді бувають сильні бурани. Літо тривале і спекотне. Дощів випадає небагато, в основному на початку літа і навесні. Весна починається рано, в лютому – березні місяці вже тане сніг, і в ґрунті накопичується багато вологи.

4. Робота за підручником (с. 142-146)

Дай відповіді на запитання.

- Де розташована зона степу?
- Які форми поверхні тут переважають?
- Назвіть річки цієї зони.
- Розкажіть про погодні умови і ґрунти.
- Розкажіть про рослини степу.
- Як вони пристосувалися до життя у степу?
- Розкажіть про тварин степу.
- Яке забарвлення вони мають? Чому?
- Чим займаються люди у цій природній зоні?
- **Прочитайте і запам'ятайте висновки на с. 146.**

5. Попрацюй в зошиті!!!

Степова зона поділяється на підзони, а ті в свою чергу поділяються на краї (провінції).

Північностепова підзона:

1. Дністерсько-Дніпровська провінція
2. Лівобережно-Дніпровсько-Приазовська провінція
3. Донецька провінція
4. Донецько-Донська провінція

Середньостепова підзона

1. Причорноморська провінція

Південностепова підзона

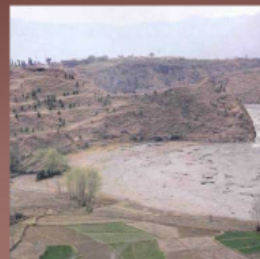
1. Причорноморсько-Приазовська провінція
2. Кримська провінція

Несприятливі фізико-географічні процеси

1. Посушливість
2. Зливовий характер
3. Ерозія ґрунтів
4. Пиллові бурі
5. Засоленість ґрунтів

Мала кількість опадів у поєднанні з великим випаровуванням, створює дефіцит вологи. Трапляються часті посухи. Щорічно спостерігаються суховії, інколи вони дмуть впродовж тривалого часу.

Засоленість ґрунтів

З метою збереження унікальних природних ландшафтів у степовій зоні створено велику кількість заповідних територій: біосферні природні заповідники Асканія-Нова, Чорноморський, Дунайський, природні заповідники Луганський, Український степовий, Дніпровсько-Орільський, Сланецький Степ, Олукський, Казантипський, національні природні парки Святі Гори, Азово-Сиваський, багато заказників, пам'яток природи.

Асканія-Нова

Дунайський біосферний заповідник

Цікаво знати!

Серед заповідників України є й декілька спеціалізованих. Наприклад, у с. Великі й Малі Кучугури Запорізької області на 400 га розташовано державний орнітологічний заповідник. Його було створено 1974 року. Він знаходиться на перехресті шляхів перелітних птахів. А ще цей заповідник є найбільшим у країні місцем нересту цінних видів риби.

Найстаріший в Україні Краснокутський дендропарк був заснований у Харківській області 200 років тому. Сьогодні його колекція налічує близько 300 видів рідкісних дерев та 600 видів трав'янистих рослин і кущів. Є серед них найдавніші на планеті — дерево гінкго, привезене з Китаю. Дерево може рости до 2000 років. У народі воно зветься «деревом бажання». Має Краснокутський парк також корабельні, олівцеві і навіть оцтові дерева. Найбільший зелений експонат — заввишки 46 м, а найменший — не має і метра.

6. Прийом «Проблемна ситуація».

— Одного разу Марійка з батьками вирішили піти до лісу. Ліс зустрів їх співом птахів та чудовим запахом квітів. Дівчинка не могла себе зупинити, кожна квіточка була чарівною. Так дівчинка назбирала скільки квітів, що вони не вміщалися в її руках. Коли вони підходили до свого будинку, на неї з осудом дивилися її подруги. Дівчинка не могла зрозуміти що сталося.

— Як ви думаєте, що сталося?

Уявіть себе рослиною, звіром, або птахом. Спробуйте озвучити їхні прохання до нас людей.

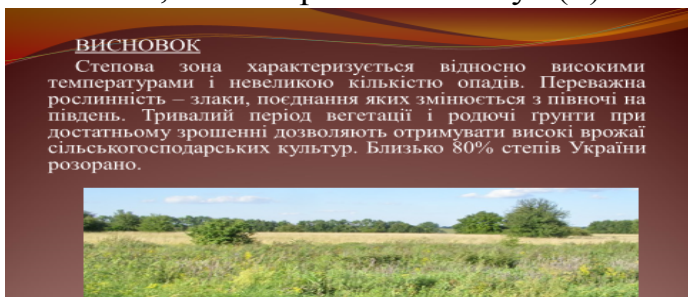
— Якби я був звіром, я б хотів бути ..., тому що

— Якби я був рослиною, я б хотів бути ..., тому що

— Якби я був птахом, я б хотів бути ..., тому що

7. Гра «Так чи ні»

1. Зона степу змінює лісостепову зону? (+)
2. Зона степу розміщена на півночі України? (-)
3. Поліський заповідник знаходиться у зоні степів? (-)
4. У степу 4 пори року? (+)
5. Степ - це безлісі простори (+)
6. У степовій зоні літо коротке і холодне? (-)
7. Типчак, ковила-рослини степу? (+)

ВИСНОВОК

Степова зона характеризується відносно високими температурами і невеликою кількістю опадів. Переважна рослинність — злаки, поєднання яких змінюється з півночі на південь. Тривалий період вегетації і родючі ґрунти при достатньому зрошенні дозволяють отримувати високі врожаї сільськогосподарських культур. Близько 80% степів України розорано.

5. Домашнє завдання

Опрацювати статтю підручника С. 142–146, підготувати розповідь (до 10 речень) про одну тварин, що проживають в зоні степів.

Зворотний зв'язок : yanevych.olya@ukr.net

Предмет: Природознавство

Вчитель: Яневич Ольга Миколаївна

Клас: 4 – В

Дата: 24. 04. 2020р.

Урок № 56

Тема: Гори Карпати.

План роботи

1. Повторимо

- Які зміни в живій і неживій природі відбуваються в дану пору року?

— Які природні зони України ви знаєте?

Пригадай, яку форму землі називають горами? (*ділянки земної поверхні високо підняті над рівнинами*)

- Які частини має гора?

- Що таке вершина? (*найвища точка гори*)

- Що таке підніжжя? (*найнижча точка гори*)

2. Переглянь відео

https://www.youtube.com/watch?v=KnJr_PfRhtg

3. Вивчи нове

Назва Карпатських гір підходить від слов'янського «харбат», тобто «хребет». Українські Карпати – гори, середні за висотою. Утворені кількома гірськими хребтами. А між ними розкинулися мальовничі долини. Карпати – місце в Україні, де найбільше лісів. 20% усіх лісів зосереджено саме в Карпатах. Тому їх і називають «лісистими» і «зеленими».

Характерна риса Карпат м'якість. Плавні контури хребтів, м'які відтінки зелені гірських схилів, вкритих лісами майже до самих вершин і оповитих блакитним серпанком.

Загальна характеристика Українських Карпат (Східних, Лісистих) входять до складу гірської системи – Карпати; на них припадає 10,3% площі усіх Карпат і 3,5% території України; розташовані на заході України; простягаються з північного заходу на південний схід на 280 км, ширина 100 км; середньовисотні молоді гори; найвища точка – г. Говерла (2061 м); гори альпійського горотворення.

Найбільші вершини:

Говерла	Бребенескул	Піп-Іван	Петрос	Гутин Томнатик
2061м	2035м	2022м	2020м	2017м

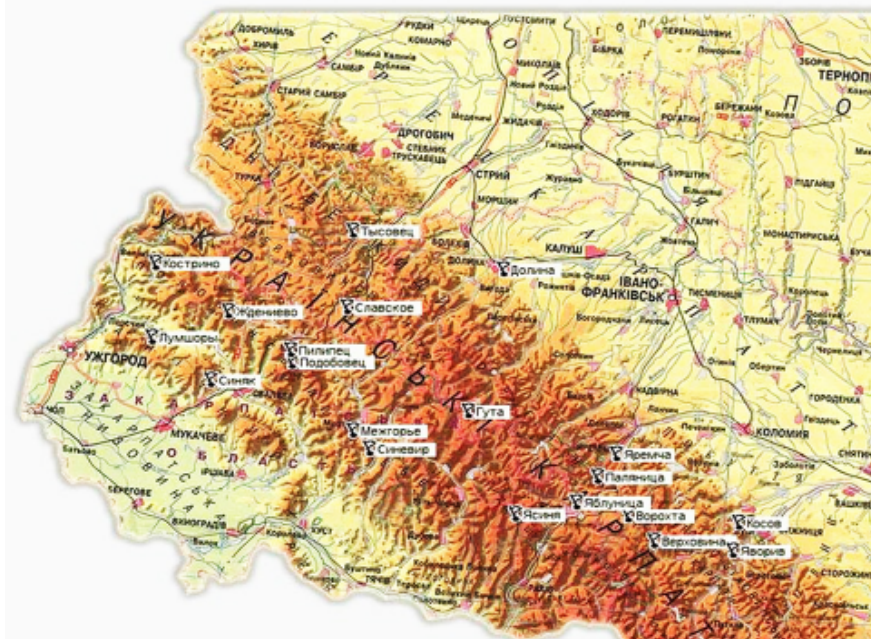

4.Робота з підручником (с. 146 - 150).

- 1) З'ясуйте природні умови Карпат.
- 2) Визначте, як рослинний світ Карпатських гір змінюється від підніжжя до вершин.
- 3) Визначте, які тварини зустрічаються тільки в Карпатах, а які — на рівнинах в інших природних зонах.
- 4) Поміркуйте, чому в Карпатах такий різноманітний тваринний світ.

5. Робота в зошиті с.---

6.Практична робота з фізичною картою України

- 1) Знайдіть на карті Карпатські гори, поясніть, як це легко зробити.
- 2) Визначте, в якій частині України вони знаходяться, доведіть.
- 3) Знайдіть найвищу вершину Карпат. Назвіть її. Як ви відшукала її на карті?
- 4) Визначте річки, які беруть початок у Карпатах.
- 5) Поміркуйте, чому на карті написано не Карпатські гори, а Українські Карпати.

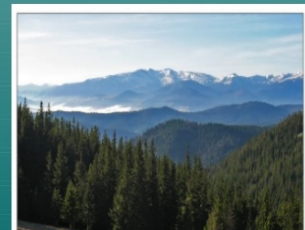
КОРИСНІ КОПАЛИНИ

У Передкарпатті й Закарпатті – родовища кам'яної і калійної солі, нафти, газу, озокериту, сірки.
В Вулканічних Карпатах: поліметалеві руди, золото, марганець, ртуть, барит.

ГРУНТИ КАРПАТ

У Карпатах виділяються три типи ґрунтів: опідзолені буроземи, гірські підзолисті і гірсько-лучні.

Горди Карпати

- Карпати – найбільша гірська система України. Середня висота 1000 м і більше.
- Карпати – найвологіше місце в Україні. На полонині Руська Мокра сніг лежить 116 днів на рік і випадає 1593 мм опадів.
- Карпати – місце в Україні де найбільше річок. Тут протікає річка з найкоротшою назвою – Уж.
- У Карпатах випадає найбільше в Україні снігу. Зима буває до 116 днів, замети сягають 100 см.
- У Карпатах найбільше лісів.
- У Карпатах є єдина в світі долина нарцисів.(м. Хуст)
- У Карпатах ростуть найвищі в Україні дерева. Висота деяких смерек і модрин досягає 54 м.
- У Карпатах росте і найнижче дерево в Україні – верба туполиста, її розмір 12-19 см.

Карпатський заповідник
(Створений у 1968 році)

Розміщений на території гір Карпат
Закарпатської області.

Основний тип рослинності –
ліси. Тут росте смерека
звичайна, ялиця біла, бук
лісовий.

Тут знаходиться відома
"долина нарцисів"

сон білий

Родіола рожева

МІНЕРАЛЬНІ ДЖЕРЕЛА

Карпати відомі своїми мінеральними джерелами

7. Гра «П'ять речень» (Пограй з своїми рідними у гру)

В п'яти реченнях опиши гори Карпати.

Гори Карпати – то унікальна й казкова місцевість, одна лиш згадка про яку гріє душу приємними спогадами чи бажанням відвідати гори. Гуцульська пісня, голос трембіти, запальний танок чи цікавий фестиваль у поєднанні з неповторними пейзажами навек закохнуть у себе кожного, хто хоч раз тут побував.

8. Домашнє завдання

Опрацювати статтю на С. 146-151, дати відповіді на питання.

Підготувати ілюстративний матеріал про визначні місця Карпатських гір.